



**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Oviedo, Francisco de

Lvgdvni, M.DC.LI.

§. 3. Duplicem aliam sententiam refello duplici conclusione propriæ
sententiæ, illamque penitus expono.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95503](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95503)

vnita. Idem dico de materia prima Christi respectu formæ Sanctissimæ Virginis. Audui recentiore respondentem, materiam primam Virginis tunc non vniri animæ Christi quia iam erat propriæ vnita. Contrâ materiam primam Virginis esse vnitam propriæ animæ, & hanc animam esse propriam illius, nihil aliud est quàm materiam primam habere dispositiones ad hanc animam, & esse illi intimè præsentem, sed idem habet respectu animæ Christi ergo eodem modo illi erit vnita tanquam propriæ animæ. Omitto contra hanc sententiam constituere vnionem totius compositi substantialis in quodam aggregato accidentium, præsentia enim intima, seu penetratio inter materiam & formam, consistit in duplici præsentia accidentali realiter distinctâ, & si his dispositiones adiunguntur ad vnionem constituendam, dicit vnio quatuor primas qualitates, quantitatem, & alia accidentia.

§. III.

Duplicem aliam sententiam refello duplici conelusione propria sententia, illamque penitus expono.

14 **TERTIA CONELVSIO.** Vnio non potest consistere in aliquo non positiuo, quod sit negatio diuisionis. Hæc conelusio contradicit opinioni Aureoli quam retuli n. 2. & probatu facillima est. Diuisio est carentia vnionis positivæ: ergo non diuisio, seu negatio diuisionis est ipsa vnio positiva, probo consequentiam: diuisio & vnio positiva mutuo opponuntur sicut effectus diuisio est non esse vnionis positivæ: ergo ipsa positiva vnio est non esse diuisionis: ergo vnio, quæ consistit in negatione diuisionis debet in aliquo positiuo consistere. Ex quo inferes rectè docuisse Aureolum vnionem consistere in negatione diuisionis, postea terminos implicasse, dum dixit negationem vnionis non esse aliquid positiuum. Adde non rectè explicari vnionem per negationem diuisionis cum per positiuos terminos possit clariùs explicari, per illam enim negationem, res potius confunditur, quàm explicatur.

15 **QUARTA CONELVSIO.** Vnio distinguitur realiter ab educatione. Hæc conelusio impugnatur opinione Ochami relatum n. 2. illam multis propugnat Hurtad. loco cit. n. 3. videamus quanta vi. Arguit primò: Vnio animæ rationalis non identificatur cum aliqua actione: ergo neque vnio reliquorum compositorum. Non tenet illatio, quia animæ rationalis creatio essentialiter distinguitur ab educatione aliarum formarum, & per illam non inheret forma materiæ, neque ex vi illius aliquam connexionem habet cum materia, sed sine illa potest naturaliter existeret, forma verò materialis ex vi educationis materiæ inheret, & sine illa formaliter, vt educa adhuc de potentia Dei absoluta existeret non potest, vnde longum est discrimen inter actionem creatiuam, & educationem, ratione cuius ex distinctione creationis ab vnione non potest inferri distinctio inter educationem, & vnionem. Arguit rursus Hurtadus: Generatio terminatur ad vnionem, quia generatio aliquid producit vt quo, ratione cuius compositum producat vt quod: ergo distinguitur ab ipsa vnione, sicut actio à termino. Deinde vnio dependet à materia per generationem, quia generatio est passio, passio autem est causalitas materiæ, vnio verò non est causalitas, sed ipsa causatur. Hoc probat Hurtadus, quia in homine nihil potest causari per vnionem, sed ipsa causatur. Hæc omnia facit ab Hurtado dicuntur, & facilius possunt reici ab aduersariis: qui enim asserunt actionem productiuam formæ esse vnionem, negant generationem compositi, cuius forma educitur, terminari ad vnionem, & dicunt tantum terminari ad formam producendam, tanquam ad terminum constituentem vt quod compositum, & ipsam generationem ipsum vt quod constituere annectendo formam productam ex vi illius cum materia, quam supponit. Similiter negant vnionem pendere ab agente mediâ generatione, aut passione, sed immediatè per se ipsam, quæ est passio respectu formæ, non respectu vnionis secum identificatæ. Ad confirmationem respondeo in homine vnionem non esse causalitatem neque respectu formæ, neque respectu sui ipsius, sed terminum per causalitatem, scilicet per passionem productum, in equo verò & in aliis compositis materialibus, vnionem esse causalitatem secundum hanc sententiam respectu formæ, quæ est terminus productus ab agente, receptus in subiecto, & materiæ vnitus indiuisibiliter per eandem entitatem.

16 Arguit iterum, sequi ex eo quod vnio identificetur cum generatione terminari ad se ipsam, cum verò præiudicet responderi posse, terminari ad formam, & non ad se ipsam, instat. Generatio non terminatur ad formam tantum, sed ad formam vt vnitam: ergo terminatur ad vnionem: ergo si non distinguitur ab vnione terminabitur ad se ipsam. Si negemus Hurtado generationem terminari ad formam, vt vnitam formaliter, & dicamus tantum terminari ad formam, quæ ex vi illius vnitur, sicut non terminatur ad formam, vt genitam, sed ad formam, quæ ex vi illius, generatur, difficile poterit antecedens assumptum probare. Rationem, quam ipse vocat à priori desumptam ex diuersis effectibus formalibus, & naturis vnionis, & productionis non maioris roboris est. Ait vnionem ex natura sua esse vinculum duorum extremorum, & generationem esse viam ad terminum, & causalitatem illius, quam ab illo distingui certum est. Respondeo vnionem esse vinculum duorum extremorum, & productionem esse viam ad terminum, & hæc duo identificari in educatione formæ, & productionem distingui à termino scilicet à forma non ab vnione, ad quam non terminatur, quia est eadem vnio, quæ non terminatur ad se ipsam.

17 Posset probari distinctio inter vnionem, & educationem, quia si vnio, & educio identificarentur, sequeretur diuersum esse totum in instanti generationis, in quo forma producit à causa secunda, & in reliquo tempore, quo conseruatur à causa prima, quia posito diuerso principio effectiuo actionem diuersam esse necesse est: ergo erit diuersa vnio formæ identificata cum actione, ex vi cuius producit, quotiescumque principium producat est diuersum, quæ diuersitas non solum erit numerica, sed specifica, cum principia conseruans, & producat formam, specie differant, & consequenter actiones, quæ à principiis speciem trahunt. Nec valet dicere totum esse idem, etsi vnio sit diuersa, quia retinet easdem partes essentielles: totum enim essentialiter includit vnionem tanquam quid pertinens ad illius essentialitatem, & vltimò illud constituens in ratione totius: ac proinde variatà vnione variatur aliquid essentialiter totius, & consequenter totum, implicat enim aliquid permanere cuius non tota permanet essentia, quia omne ens includit omnia illi essentialia, ita vt quocumque deficiente absolute deficiat. Inferitur similiter in instanti, in quo Deus primò conseruat formam productam à causa secunda in instanti, in quo primò totum genuit, non conseruari totum, sed primò produci: quia in illo instanti non est totum quod præcessit sed aliud incipit, vt probauimus: ergo non conseruatur tunc totum, sed primò producit. Hæc quemque veritatis amicum conuincet: si quis tamen absurda hæc omnia deuoret, existimo præter exclamaciones, & admirationes (quæ semper ab ingenioso, & viro docto abesse debent) nihil aliud suppetere, quo possit hæc ratio maiorem vim recipere, quapropter transio ad aliam.

18 Actio quæ de facto substantialis forma producit, distinguitur ab ipsa forma producta, vt probabo Controuers. 12. Puncto I. ergo est accidens. Probo consequentiam: Actio distincta à termino essentialiter est propter terminum, & ratione illius habet esse, & non intenditur à natura propter se, sed propter terminum: Non vt ipsa sit, sed vt sit terminus: id autem, quod non intenditur propter se, sed propter aliud essentialiter est accidens, & non substantia: vt in Metaph. exponens conceptum accidentis probabo. Hoc posito sic arguo: Actio, & passio, seu inherencia, dependentia, vel educio, quæ realiter non distinguuntur sunt accidens: ergo non possunt esse de essentia totius substantialis: Probo consequentiam: Totum substantiale, secundum totum id, quod dicit essentialiter, & secundum rationem totius completi primariò, & per se intenditur: ergo secundum totum id, quod includit essentialiter, & secundum rationem formalem totius est substantia: ergo secundum vnionem, quam essentialiter includit, & quæ totum substantiale constituit in ratione totius est substantia: ergo vnio debet esse substantia, & nun accidens: ergo distinguitur ab actione, quæ producit formam quæ non est substantia, sed accidens. Dicunt nonnulli modum vnionis pertinere ad essentiam compositi non in recto, sed in obliquo, & ita non est necessariò esse substantiam. Contrâ: esto, modum vnionis pertinere in obliquo pertineat, verè est id, per quod totum substantiale, siue constituitur in ratione totius substantialis per aliquod dictum in recto, vel connotatum in obliquo, debet constitui per aliquod substantiale.

stantiale, siue includat in recto illa, quæ ad suam essentiam constituendam spectant, siue in obliquo necessariò substantialia esse debent.

19 QUINTA CONCLUSIO. Entitas substantialis distincta à materia, & forma in qua dixi unionem consistere non est res, sed modus, est dicere non potest adhuc potentia Dei absoluta existere sine extremis, etiam si extrema possent esse sine illa. Probo: Si hæc entitas in qua unionem constituitur posset esse sine extremis unitis esset indifferens, ut vniretur, & non vniretur: ergo indigeret alio modo superaddito, quo vniretur: ergo danda est aliqua unio, quæ immediate sit per suammet entitatem fixa extremis: ergo danda est unio, quæ de potentia Dei absoluta non possit ab illis separari, quia quod per suammet entitatem, alicui est affixum, non potest non illi esse affixum, si cum sua entitate perseveret. Probo primam consequentiam: ideo damus unionem superadditam inter materiam, & formam, quia possunt existere quin uniantur: ergo si daremus unionem interiectam posse existere non uniendo, indigeret alio modo superaddito ut vniret. Secunda conclusio evidens est, quia si non daretur unio immediate per se extremis affixa, sed alia indigens unione, rursus illa unio alia indigeret, & sic in infinitum uniones procederent.

S. IV.

Argumenta soluta.

20 Argumenta, quæ contra nostram sententiam ex tanta opinionum diversitate adduci possunt, pauca sunt, & quæ nihil ferè difficultatis continent.

Obiicies primò. Modus unionis à nobis assignatus potest immediate vniri materiæ, & formæ nullo alio modo interiecto: ergo materia, & forma poterunt similiter immediate vniri nullo interiecto modo. Concedo antecedens, & distinguo consequens: Materia, & forma, quæ de facto existunt indifferentes ut uniantur, & ut non uniantur saltem de potentia Dei absoluta, nego consequentiam: materia & forma, quæ possent existere ex se determinate ad unionem actualem, ita ut adhuc de potentia Dei absoluta non possent existere quin actu vnirentur, concedo consequentiam. Rationem exhibeo: totum fundamentum, quod habemus ad ponendam unionem superadditam inter materiam & formam est, quia videmus posse existere saltem diuinâ intercedente potentia, quin actu uniantur, ex quo inferimus non actu vniri per suammet entitates, quod si videremus materiam, & formam nunquam non vniri, & iudicaretur adhuc de potentia Dei absoluta non posse non actu vniri, nullum esset fundamentum ad unionem superadditam admittendam inter talem materiam, & formam. Neque modò admittenda est inter materiâ, & modum unionis, quem assignamus pro materiâ, & forma, quæ de facto existunt, quia talis unionis modus indifferentiam non habet, ut vniantur, & non vniantur, sed per suammet entitatem est affixus materiæ & formæ, ita ut neque de potentia Dei absoluta, ex suppositione, quod existeret posset non vniri talia extrema, & illis non esse unitum, eo modo, quo vnitur, non ut extremum, sed ut nexus annexens extrema, quod non est propriè vniri, sed esse rationem vnendi, neque unionis modus dicitur unitus, sed vnies, quod ad questionem non attinet: illo enim modo, quo vnitur propriè, vel impropiè, ut quò, vel quod, ut extremum, vel ut nexus, vnitur absque vlla indifferentia, & ita per suam entitatem, & non per aliquid superadditum. Adde necessum esse unionem non vniri medio alio, ne in infinitum procedatur, quod non requiritur inter materiam & formam.

21 Obiicies secundò. Materia & forma sunt partes immediate totius: ergo per se immediate illud componunt, & non medio alio modo unionis. Probo consequentiam, de ratione partis est componere: ergo de ratione partis immediate est componere. Concedo antecedens, & distinguo consequens: ergo materia & forma per se immediate componunt totum, immediate partium, & immediate compositionem, concedo consequentiam: immediate compositionem, concedo consequentiam: immediate compositionem, concedo consequentiam: immediate compositionem, concedo consequentiam. Est dicere, componunt non mediâ alia parte, & non medio alio componente, concedo: componunt non mediâ compositione, nego. Ad probationem consequentiæ respondeo, concedendo antecedens, & distinguendo consequens: de ratione partis immediate est non componere

mediâ alia parte, seu medio alio componente, concedo: mediâ causalitate, seu mediâ compositione, nego.

22 Obiicies tertio, Forma per inhesionem seu dependentiam, quam habet à materiâ, est in materiâ, est inseparabilis ab illa, inhaeret illi, est connexa cum illa: ergo non indiget alio modo unionis. Respondeo formam per dependentiam esse in materiâ tanquam in subiecto inhesionis, non verò tanquam in subiecto informationis, cum quo vnum constituit, & esse inseparabilem localiter ab illa, illique inhaerere modo explicato, & esse connexam cum illa tanquam cum causâ, à qua dependet ex vi dependentiæ, seu inhesionis, quibus omnibus positis adhuc forma non constituit vnum substantiale cum materiâ, neque illi est unita, & illis permanentibus potest Deus unionem impedire ac proinde hæc est necessaria, ut ex vi illius forma sit unita materiæ, & totum sit constitutum.

S. V.

De unione aliorum totorum.

23 De toto integrali seruata proportione idem iudicium ferendum est, ac de toto essentiali: sicut enim partes essentielles indifferentes sunt, ut uniantur, & non uniantur, sic integrantes, quarum plurimis valde contingenter accidit unio, ut patet in unione duarum partium aquæ, ex qua indifferentia constat non vniri per se ipsas, sed per unionem superadditam. Hanc non esse dependentiam, quam habent partes à subiecto, certum est, quia duæ partes aquæ cum eadem dependentia ab eodem subiecto modo sunt unitæ, modò diuisæ, quia quando diuiditur aqua, non corrumpitur unio, quam partes formæ aquæ habebant cum subiecto: ergo non uniantur integraliter per dependentiam à subiecto. Deinde partes materiæ primæ, quæ nullam habent dependentiam à subiecto, integraliter sunt unitæ, & partes quantitatis eandem integram unionem retinent extra subiectum constitutæ in mysterio Eucharistiæ, quam habebant in subiecto: ergo unio integralis non constituit in partium à subiecto dependentia. Ponenda est talis unio in modis superadditis partibus unitis pertinentibus ad eandem speciem ad quam pertinent partes integraliter unitæ, siue substantiales, siue accidentales.

25 Maior est difficultas de aliis concretis accidentalibus, an videlicet includat unionem distinctam ab ipsa educatione formæ accidentalis; vel formæ accidentales, per quas constituuntur, uniantur subiectis præcisè per dependentiam, quam habent ab illis, ita ut inter albedinem, & subiectum, quod ex vi illius album constituitur, nulla intercedat unio præter inhaerentiam, seu dependentiam, quam habet albedo à subiecto. Ratio dubitandi rectè sumitur ex his, quæ de toto substantiali diximus, in quo tantum probauimus indigere unione distinctâ ab inhaerentia formæ, quia inhaerentia est accidens, & non potest pertinere ad constitutionem totius substantialis, sed hæc ratio non probat inhaerentiam non posse constituere hoc totum accidentale, verbi gratiâ, album, ergo nulla potest adhiberi ad probandum in his concretis accidentalibus dari unionem inter materiam & formam, distinctam à dependentia, quam habet forma à materiâ, scilicet albedo à ligno albo.

26 Rationem suprâ dictam non probare dandam esse hanc unionem distinctam à dependentia formæ in concretis accidentalibus, apertè conuincitur: venio ad aliam, quæ nonnulli probant dependentiam à subiecto non esse unionem inter terminum dependentem, & subiectum, à quo dependet, quæ si alicuius est roboris æquè premit in compositis substantialibus, & accidentalibus. Unio inter materiam, & formam hominis dependet à subiecto mediâ inhesionem, & non illi vnitur per hanc inhesionem, seu dependentiam: ergo dependentia seu inhaesio non est unio inter extremum dependens, & subiectum, à quo dependet, neque illa constituit unita. Primam partem antecedentis, scilicet unionem hominis dependere mediâ inhesionem à subiecto, fert communis sententia. Secunda probatur: unio essentialiter per se ipsam vnitur materiæ, & formæ, & est vnendi ratio, quæ non potest vniri medio alio: ergo unioeducta ex subiecto, quod vnitur, nõ illi vnitur mediâ inhaerentia: ergo inhaerentia non est unio inter subiectum, & terminum inhaerentem, seu dependentem. Hæc ratio æquè probat de omnibus inhaerentiis, seu dependentiis